

Nr 133.

Av herr **Hamrin**, om *efterskänkande av kronans fordran på ränta å vissa borgmästaren Oscar Dahlbäck m. fl. ådömda ersättningsbelopp.*

Till Kungl. Maj:t i justitiedepartementet har ingivits en underdånig ansökan av följande innehåll:

”Till Konungen.

På sätt framgår av Eders Kungl. Maj:ts härvid fogade, i transumerade delar avskrivna utslag den 19 oktober 1932 hava undertecknade i egenskap av ledamöter i magistraten i Jönköping förpliktats ersätta Kungl. Maj:t och Kronan vad kronouppbörds-kassören Sven Cedergren tillgripit och förskingrat av vad han i kraft av sin tjänst emottagit, nämligen följande kapitalbelopp: undertecknad Ekdahl 2,560 kronor 54 öre, undertecknad Dahlbäck 1,970 kronor 96 öre och undertecknad Wirgin 1,864 kronor 29 öre.

Därjämte hava vi förpliktats att å de specifika ersättningsbeloppen gälda Kronan ränta efter sex procent, vilken börjar att löpa för undertecknad Ekdahl från den 28 december 1917, undertecknad Dahlbäck från den 28 september 1920 och undertecknad Wirgin från den 28 april 1921.

Av kapitalbeloppen hava vi, på sätt framgår av närslutna kvitton till Kronan inlevererat 5,000 kronor, utgörande av Nya försäkringsaktiebolaget Hansa utbetalat belopp för den garantiförsäkring, som på sin tid till magistratens säkerhet tagits för den redovisning, vari Cedergren kunde brista såsom kronouppbörds-kassör.

Återstående kapitalbelopp, som i varje fall hänför sig till tiden före den 1 maj 1923 synes, i likhet med vad fallet varit i ett antal likartade fall, avseende tid dessförinnan, däri uppbornds- eller exekutiv myndighet befriats från ersättningsskyldighet för av substitut förskingrade medel, böra av Kungl. Maj:t och Kronan efterskänkas.

Vad den utdömda räntan angår, synes den oss vara av den beskaffenhet och storlek, att densamma av flera skäl likaledes bör av Kronan eftergivnas. Se riksdagens skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 maj 1922, nr 127.

Vad först angår de utdömda räntebeloppens storlek, uppgå de, därest de skulle erlagts den 1 december 1932,

för undertecknad Ekdahl till	kr. 1,820: 09
för undertecknad Dahlbäck till	„ 1,256: 86
och för undertecknad Wirgin till	„ 1,176: 92

Följaktligen skulle vi nu hava att erlægga nära nog lika stora belopp i räntor som vi dömts att utgiva i kapital.

Obilligheten härav framstår särskilt i anseende till den långa tidsutdräkt, varmed Kronans krav mot oss gjorts gällande.

Cedergrens förskingringar uppdagades i slutet av april 1923. Först fyra och ett halft år efter upptäckten eller i november 1927 anhängiggjordes Kronans krav mot oss vid Kungl. Göta hovrätt. Inemot tre år därefter eller den 31 juli 1930 meddelades Kungl. hovrättens utslag. Efter ytterligare två år eller den 19 oktober 1932 föll Kungl. Maj:ts utslag.

Följaktligen hava i det närmaste femton år hunnit förflyta från det räntan börjat löpa och till dess vår skyldighet att över huvud gälda densamma blivit slutligen fastslagen.

Då vi alltifrån början hävdad, att vi icke vore ens i någon mån ersättnings-skyldiga, hade vi icke anledning att avsätta medel för ändamålet, helst som Kronans talan rörde sig om hela den uppkomna balansen eller 84,943 kronor 64 öre, och vi icke, om vi ens varit i stånd att anskaffa det oss avfördrade beloppet, ägt möjlighet att placera penningar med en avkastning av sex procent ränta.

Då nu räntan enligt Kungl. Maj:ts utslag räknas hela tiden skola löpa efter sex procent från balansernas uppkomst till betalningsdagen men det är Kronans fördröjda åtgärder, som förorsakat, att densamma blivit löpande den orimligt långa tiden av inemot femton år, synes det oss i hög grad motbjudande, att Kronan skulle av oss uttaga dessa oproportionerligt betungande räntebelopp.

Obilligheten mot oss i detta hänseende framträder så mycket starkare som vi såsom ämbetsmän äro och i rättegången jämväl befunnits i alla avseenden oför-vitliga men icke förty — på grund av föråldrade ansvarsbestämmelser i upp-bördsförfattningarna — ålagts att, ehuru oskyldiga, ersätta vad en annan, den ende skyldige, avhänt Kronan.

Denne ende skyldige, f. d. kronouppbörds-kassören Sven Cedergren, dömdes genom rådhusrättens i Jönköping utslag den 27 juni 1923 för sina försking-ningensbrott att hållas till straffarbete i tre år, två månader och vara under-kastad påföljd enligt 2 kapitlet 19 § strafflagen intill dess två år förflutit från det han efter utståndet straff blivit frigiven samt varda avsatt från sin tjänst såsom kronouppbörds-kassör, varjämte han förklarades ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas.

I september 1926, d. v. s. sedan han utstått föga mer än två år av sitt straff, blev Cedergren av Eders Kungl. Maj:t benådad och för ungefär ett år sedan förklarade Eders Kungl. Maj:t, att Cedergren av nåd skulle få återinträda i rikets tjänst. Cedergren, som dömts ersätta Kronan ovan angivna belopp av mellan 80,000 och 90,000 kronor jämte sex procents ränta därå, har veterli-gen icke gottgjort Kronan i någon mån, sedan han frigivits.

I betraktande härav synes utkrävandet från Kronans sida gentemot oss av sex procents ränta å de medel, vilka Cedergren avhänt Kronan och för vilka vi blivit ansvariga, i sanning föga tilltalande.

Under åberopande av vad vi sålunda anført hemställa vi härmed, det täcktes Eders Kungl. Maj:t genom proposition till riksdagen utverka, att vi befrias från skyldighet att utöver guldna 5,000 kronor utgiva oss ådömt kapitalbe-lopp, så ock befrias från skyldighet att gälda ränta å de belopp, som vi genom Eders Kungl. Maj:ts ovan åberopade utslag den 19 oktober 1932 förpliktats utgiva till Kungl. Maj:t och Kronan.

Underdånigst:

Oscar Dahlbäck.

John Ekdahl.

Alvin Wirgin.

Jönköping den 2 december 1932, Trelleborg den 10 december 1932.”

Det i ansökningen åberopade transumtet av Kungl. Maj:ts utslag den 19 oktober 1932 överlämnar jag till vederbörande utskott.

Efter det den underdåniga ansökan ingivits hava sökandena till vederbörande utmätningsman inbetalat jämväl återstoden av det dem ådömda kapitalbeloppet 1,395 kronor 79 öre.

Då jag icke kunnat förvissa mig om, huruvida Kungl. Maj:ts till innevarande års riksdag kommer att avlåta proposition i ämnet samt utslaget i fråga av Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshavande överlämnats till utmättningsman för verkställighet och förty med exekutiva åtgärder icke någon längre tid kan anstå samt då jag har mig bekant att riksdagen i ett antal med det nu förevarande likartade fall efterskönt kronans fordran hos kronans uppbördsmän för av deras substitut förskingrade medel, får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta att kronans fordran på ränta å de borgmästaren Oscar Dahlbäck, rådmannen John Ekdahl och borgmästaren Alvin Wirgin genom Kungl. Maj:ts utslag den 19 oktober 1932 ådömda ersättningsbelopp för av förre kronouppbörds-kassören i Jönköping Sven Cedergren vållad brist skall eftergivas.

Stockholm den 18 januari 1933.

Felix Hamrin.
